

*Monthly Multidisciplinary
Research Journal*

*Review Of
Research Journals*

Chief Editors

Ashok Yakkaldevi
A R Burla College, India

Ecaterina Patrascu
Spiru Haret University, Bucharest

Kamani Perera
Regional Centre For Strategic Studies,
Sri Lanka

Welcome to Review Of Research

RNI MAHMUL/2011/38595

ISSN No.2249-894X

Review Of Research Journal is a multidisciplinary research journal, published monthly in English, Hindi & Marathi Language. All research papers submitted to the journal will be double - blind peer reviewed referred by members of the editorial Board readers will include investigator in universities, research institutes government and industry with research interest in the general subjects.

Regional Editor

Dr. T. Manichander

Advisory Board

Kamani Perera

Regional Centre For Strategic Studies, Sri Spiru Haret University, Bucharest, Romania
Lanka

Ecaterina Patrascu

Spiru Haret University, Bucharest

Fabricio Moraes de Almeida
Federal University of Rondonia, Brazil

Anna Maria Constantinovici
AL. I. Cuza University, Romania

Romona Mihaela
Spiru Haret University, Romania

Delia Serbescu

Spiru Haret University, Bucharest, Romania

Xiaohua Yang

University of San Francisco, San Francisco

Karina Xavier

Massachusetts Institute of Technology (MIT),
USA

May Hongmei Gao

Kennesaw State University, USA

Marc Fetscherin

Rollins College, USA

Liu Chen

Beijing Foreign Studies University, China

Mabel Miao

Center for China and Globalization, China

Ruth Wolf

University Walla, Israel

Jie Hao

University of Sydney, Australia

Pei-Shan Kao Andrea

University of Essex, United Kingdom

Loredana Bosca

Spiru Haret University, Romania

Ilie Pintea

Spiru Haret University, Romania

Mahdi Moharrampour

Islamic Azad University buinzahra
Branch, Qazvin, Iran

Titus Pop

PhD, Partium Christian University,
Oradea,
Romania

J. K. VIJAYAKUMAR

King Abdullah University of Science &
Technology,Saudi Arabia.

George - Calin SERITAN

Postdoctoral Researcher
Faculty of Philosophy and Socio-Political
Sciences
Al. I. Cuza University, Iasi

REZA KAFIPOUR

Shiraz University of Medical Sciences
Shiraz, Iran

Rajendra Shendge

Director, B.C.U.D. Solapur University,
Solapur

Awadhesh Kumar Shirotriya

Nimita Khanna

Director, Isara Institute of Management, New
Delhi

Salve R. N.

Department of Sociology, Shivaji University,
Kolhapur

P. Malyadri

Government Degree College, Tandur, A.P.

S. D. Sindkhedkar

PSGVP Mandal's Arts, Science and
Commerce College, Shahada [M.S.]

Anurag Misra

DBS College, Kanpur

C. D. Balaji

Panimalar Engineering College, Chennai

Bhavana vivek patole

PhD, Elphinstone college mumbai-32

Awadhesh Kumar Shirotriya

Secretary, Play India Play (Trust),Meerut
(U.P.)

Govind P. Shinde

Bharati Vidyapeeth School of Distance
Education Center, Navi Mumbai

Sonal Singh

Vikram University, Ujjain

Jayashree Patil-Dake

MBA Department of Badruka College
Commerce and Arts Post Graduate Centre
(BCCAPGC),Kachiguda, Hyderabad

Maj. Dr. S. Bakhtiar Choudhary

Director,Hyderabad AP India.

AR. SARAVANAKUMARALAGAPPA
UNIVERSITY, KARAIKUDI,TN

V.MAHALAKSHMI

Dean, Panimalar Engineering College

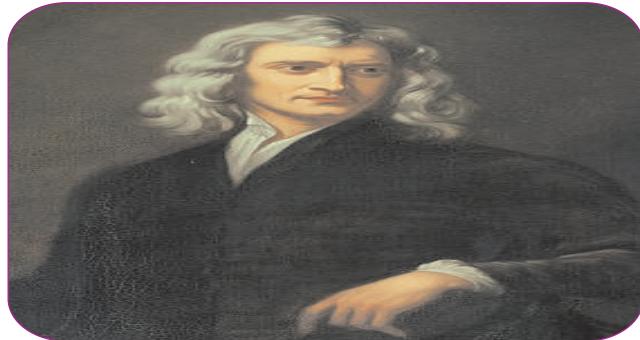
S.KANNAN

Ph.D , Annamalai University

Kanwar Dinesh Singh

Dept.English, Government Postgraduate
College , solan

More.....

'न्यूटन'च्या निमीत्ताने

डॉ. तुषार निवृत्ती निकाळजे

प्रस्तावना :

नुकताच 'न्यूटन' हा चित्रपट प्रदर्शित झाला. त्या चित्रपटात निवडणूक आणि शासन व्यवस्थेवर परखड चित्रण केल्याच ज्येष्ठ अभिनेत्यांनी भाष्य केले. त्याचबरोबर प्रसारमाध्यमे, समिक्षक यांनीही त्याच कौतुक केले. 'हा चित्रपट ऑस्कर पारितोषिक मिळण्यास पात्र आहे' असे बन्याच जाणकारांनी सांगितले. मी या चित्रपटाचा एक शुभचिंतक आहे. सदर चित्रपटास ऑस्कर पारितोषिक मिळावे ही सदिच्छा. परंतु त्याच कारण वेगळ आहे. या चित्रपटात निवडणूक प्रक्रियेसंदर्भात चित्रण केल आहे व तसा विषय मांडला आहे. या चित्रपटामुळे भारतातील ५४३ लोकसभा मतदार संघ, ३२५८ विधानसभा मतदारसंघ, ग्रामपंचायती, महानगरपालिका यांचे निवडणूक कामाचे सबलीकरण होईल असे वाटते. भारतातील निवडणूकीचे काम करणाऱ्या ३३ लाख शासकीय सेवकांचे प्रश्नही यानिमित्ताने मार्ग लागतील असे वाटते. त्यांच्या कामांचे सबलीकरण होईल आणि त्याचबरोबर निवडणूक कामासंदर्भात जगातील ९२ देशांचे भारताशी असलेले सामंजस्य करार (MOU) अधिक दृढ होतील असे वाटते आणि हे सर्व घडावे असे वाटते. म्हणून 'न्यूटन'ला ऑस्करसाठी शुभेच्छा.

चित्रपट हा समाजाचा आरसा असतो असे म्हणतात. तसेच चित्रपट समाजास प्रबोधन करतो. परंतु 'न्यूटन' या चित्रपटाने निवडणूक प्रशासन व्यवस्थेच बन्याच प्रमाणात विरोधाभास दर्शविणार चित्र या आरशात पहायला मिळत.

हा चित्रपट थोडा अपूर्ण जाणवला, काही त्रुटीदेखील आढळल्या : १) यामध्ये निवडणूकीचे कामाची क्रमवार रचना/कार्यपद्धती मांडली नाही. पहिल्यांदा मतदार याद्या अद्यायावत करणे, नंतर मतदार संघांची पुनर्रचना,

प्रभाग, शासकीय सेवकांना तीन-चार वेळा प्रशिक्षण, मतदानाच्या एक दिवस आधी मतदान केंद्रात प्रवेश, राहणे, दुसऱ्या दिवशी सकाळचे मॉकपोल, आणि १९८७ पासून मतपेट्यांऐवजी मतदान यंत्राचा वापर इत्यादी बन्याच गोष्टींची क्रमवार रचना नाही.

२) चित्रपटातील नायीका दुपारी मतदान केंद्र सोडून बाहेर एकटीच डबा खात असते. दुसऱ्या बाजूला सुरक्षा रक्षक व दोन मतदान अधिकारी चिकन-भात, सॅलेड खात असतात. यातील एक मतदान अधिकारी बाटलीतील मद्य की काय ते प्राशन करीत असतो. वास्तवात असे होत नाही. सर्व मतदान अधिकारी मतदान केंद्रामध्येच आळीपाळीने जेवत असतात. मतदान केंद्र सोडून जात नाहीत. साधे जेवण जेवतात. स्वतःच्या पैशाची वर्णणी काढून एखाद्या अंगणवाडी सेवकास जेवण आणण्यास सांगतात. फुकट खात नाही.

३) १९५२ सालापासून आजपर्यंत मतदानाची वेळ सकाळी ७.०० ते सायं. ६ वाजेपर्यंत आहे. चित्रपटात मतदानाची वेळ सकाळी ८ ते दुपारी ३ पर्यंत दाखविली आहे.

४) बुध लेव्हल ऑफिसर मतदान केंद्रात नसतो. तो मतदान केंद्राबाहेर मंडपात बसण्यास परवानगी आहे.

५) मतदान केंद्रामध्ये चार अधिकारी, एक शिपाई व सुरक्षा अधिकारी असतात. या टीममध्ये एक किंवा दोन महिला अधिकारी असतात. या चित्रपटात तसे काही दिसले नाही. शासकीय महिला कर्मचारी निवडणूकीच काम पुरुष कर्मचाच्यांच्या बरोबरीने करतात.

६) मतदान केंद्र असलेल्या शाळेला दरवाजा अथवा खिडक्या या चित्रपटात दाखविल्या नाहीत. वास्तविक अशी परिस्थिती असेल तर निवडणूक आयोग संबंधित महानगरपालिका, ग्रामपंचायत, तलाठी कार्यालय यांचेमार्फत मतदानाच्या आदल्या दिवसापर्यंतच सुरक्षिततेचा उपाय म्हणून दारे, खिडक्या, चौकटी व छत दुरुस्ती होते.

७) मतदान केंद्रामध्ये मतदान अधिकारी परते खेळताना, झोपलेल्या स्थितीत दाखविले आहे. मतदान अधिकारी व सेवक हे निवडणूकीचे गांभीर्य लक्षात घेऊन असे कोणतेही कृत्य करीत नाही. रिकामा वेळ असल्यास शासन निर्णय, वेतनातील कपात, वेतनवाढी, पेन्शन, सेवानिवृत्ती इत्यादी शासकीय कामकाजावर चर्चा करतात.

८) या चित्रपटात मतदान प्रक्रियेच्या वेळेस सुरक्षा अधिकारी झोपलेला दाखविला तसेच एक सुरक्षा अधिकारी इतर सुरक्षा अधिकार्यांना पुस्तकातील गोष्ट सांगताना दाखविलेला आहे. वास्तविक सुरक्षा अधिकारी व कर्मचारी डोळ्यात तेल घालून ही डूऱ्यांती प्रामाणिकपणे करत असतात.

९) चित्रपटामध्ये मतदार मतदान करत नसतील तर सुरक्षा अधिकारी मतदान करतील असा आशय दाखविला आहे.

१०) प्रशिक्षणाचे वेळी प्रशिक्षण अधिकारी 'गुंडे चुनाव जित ले' असे वाक्य आहे. परंतु प्रशिक्षण अधिकारी हा फक्त निवडणूकीचे काम कसे करता येईल या संदर्भात प्रशिक्षण देत असतात. कोणती व्यक्ती निवडून येते याचा काहीही संबंध नसतो.

११) या चित्रपटात सर्व मतदान/निवडणूक अधिकारी ८ कि.मी. अंतर चालत येताना दाखविले आहे. परंतु गेल्या ३० वर्षांमध्ये अर्ध्या कि.मी. पेक्षा जास्त अंतर चालावे लागले नाही. निवडणूक आयोगाने मतदान केंद्रापर्यंत गाडी/बस/ मिनीबस या वाहनांनी अधिकार्यांना पोहोचविण्याची व्यवस्था केली आहे.

१२) सुरक्षा अधिकारी मतदान अधिकाऱ्यांना सुरक्षा देण्याचे काम करतात. परंतु या चित्रपटामध्ये सुरक्षा अधिकारी मतदान अधिकाऱ्यास दमदाठी व मारहाण करणारा दाखविला आहे.

१३) जंगलामध्ये सर्वांसमक्ष मतदान करताना दिसतात. भारतामध्ये निवडणूक वर्तन कायद्यानुसार गुप्त मतदान प्रक्रियेची अंमलबजावणी केली जाते.

१४) खाकी ड्रेसवाला शिपाई केंद्राध्यक्ष न्यूटनला साखळी पद्धतीने व्यवसाय (उहरळ्य पोलीफ्लॉशी) कसा करावा हे सांगतो. नागरी सेवा शिस्त व अपील नियमानुसार सरकारी नोंकरीव्यतिरिक्त इतर व्यवसाय करण्यास मनाई आहे.

१५) मतदान केंद्रातील आतील व बाहेरील भिंतीवर कोणतेही लिखाण, चित्र नसते. या चित्रपटात भिंतीच्या बाहेरील बाजूस बरीच वाक्ये लिहीलेली आढळतात.

१६) मतदान केंद्राच्या आसपास भयावह स्थिती (या चित्रपटातले जळालेल घर) असणाऱ्या कोणत्याही गोष्टी नसतात. त्यांचा निपटारा मतदानाचे दिवसाअधीच केलेला असतो. जेणेकरून मतदार, मतदान अधिकारी यांना त्याची भिती वाटणार नाही.

१७) 'न्यूटन' आता तू 'ऑरिस्टॉटल' होऊ नकोस, चित्रपटातील या वाक्याने प्रेक्षक हसले. ज्या शास्त्रज्ञांनी जगाला जगण्यास शिकविले त्याच आपल्या भारत देशात असू हसू व्हायला नको किंवा इतर देशांनी या वाक्यांवर आक्षेप घेवू नये.

१८) 'गांधी' हा चित्रपट तयार करण्यापूर्वी १५ ते २० वर्षे रिचर्ड अंटेनबरा व बेन किंग्जले यांच्या टिमने भारतातील वेगवेगळ्या ठिकाणी जाऊन संशोधन केल होत. 'न्यूटन' मधील निवडणूक या विषयावर भी या लेखात भाष्य का केले? मी या विषयामध्ये एप्रिल २०११ साली पीएच.डी. उत्तीर्ण झालो आहे. या विषयासंदर्भात एप्रिल २०१६ मध्ये 'भारतीय निवडणूक प्रणाली' हे पुस्तकही लिहून प्रकाशित केल आहे. तसेच पोस्ट डॉक्टरल रिसर्च करिता विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली यांचेकडे वर्ष २०१४, २०१६ मध्ये संशोधनासाठी प्रस्तावही पाठविला आहे. गेली ११ वर्षे या विषयाचा मी अभ्यास करीत आहे.

१९) शेवटचे गाणे 'तू तुझे काम कर' असे मतदान अधिकाऱ्यास मुख्य निवडणूक आयुक्तदेखील बोलत नाही. मतदान केंद्रातील शिपाई असो वा कारकून त्यास आदराने आणि विश्वासाने वागविले जाते.

असे बरेच प्रसंग आहेत की जे वगळले अथवा नवीन दुरुस्ती केली असती तर चित्रपटाच स्वरूप आणखी प्रगल्भ झाले असते. त्याचबरोबर चित्रपटाच्या लेखकाने अथवा दिग्दर्शकाने निवडणूकीचे काही कायदे अथवा समित्यांचे अहवालांचे अनुकरण केले असते तर हा चित्रपट अधिक प्रभावी झाला असता. (उदा. भारतीय संविधान अनुच्छेद ३२४, लोकप्रतिनिधीत्व कायदा १९५१, प्रतिनियुक्ती आदेश, परिसिमन आयोग, मुख्यमंत्री एन.टी. रामाराव समितीच्या शिफारशी, टी.एन. शेषन याच्या शिफारशी, जगन्नाथराव समिती १९७१-७२, न्यायाधिश बी.एम. तारकुंडे समिती, आजपर्यंतच्या २१ मुख्य निवडणूक आयुक्तांच्या कार्यपद्धती इत्यादी).

हा चित्रपट पाहताना आणि पाहिल्यानंतर प्रेक्षक दर दोन मिनीटांनी हसत होते. चित्रपट संपल्यानंतर गंभीरता कोणाच्याही चेहन्यावर दिसली नाही. वास्तविक जगातील राष्ट्रांमध्ये लोकशाही जतन करणारा भारत हा नामवंत देश म्हणून ओळखला जातो. आपल्या निवडणूक प्रशासन व्यवस्थेशी इतर ९२ देशांनी सामंजस्य करार केले आहेत (परिशिष्ट १ आणि २) आणि आपल्या निवडणूक व्यवस्थेचे विनोदामध्ये रुपांतर थोड मनाला रुचल नाही. भारताच्या निवडणूक प्रशासन व्यवस्थेचे जगामध्ये हसू होऊ नये असे वाटते आणि 'न्यूटन' चित्रपटास 'ऑस्कर' पुरस्कार मिळावा.

परिशिष्ट – १

120

THE MIRACLE OF DEMOCRACY

The CEC of Pakistan, Irshad Hasan Khan, calls on the CEC, T.S. Krishnamurthy, in New Delhi on 30 November 2004.

परिशिष्ट - 2

The Earth Times

[Home](#) [About](#)

India hails Bhutan's first ever elections

Posted : Tue, 01 Jan 2008 19:20:05 GMT
 Author : IANS
 Category : India (World)
 News Alerts by Email click here)
[Create your own RSS](#)

[India World News](#) | [Home](#)

Delhi quiz
 Find out how much you know with this quiz from National Geographic.
[NationalGeographic.com](#)

Tata Indigo Price Delhi
 Free On-Road Price, Discounts! Specs, Features, Comparisons, Pics.
[www.CarWale.com/TataCars](#)

Fly Delhi Aurangabad
 Great Rates, Easy Booking Process No Hidden Cost, Book Now & Save!
[www.cleartrip.com](#)

Delhi-Shimla Flights
 Book Delhi-Shimla cheap Flight only at MakeMyTrip.com Now!
[MakeMyTrip.info/Delhi-Shimla](#)

Ads by Google

New Delhi, Jan 1 - India Tuesday congratulated Bhutan conduct of the first ever elections to the National Council parliament, held Monday as an important step in the transition to democracy.

Stating it was a great moment in Bhutan's history, India said extending full support in the establishment of institution consolidation of the Democratic Constitutional Monarchy in

While elections in 15 Dzongkhags or constituencies were five will be held on Jan 29.

India has supplied Bhutan with electronic voting machines Election Commission of India deputed three observers to w

'Indian security agencies have been cooperating with counterparts in maintaining law and order in the border press release.'

KUENSEL ONLINE
 Bhutan's daily news site

[USER REGISTRATION](#) || [LOGIN](#) || [LOGOUT](#) || [SEARCH](#) || **7 July, 2008**

Sensibilities of a fine Bhutanese hospitality

[www.zhvaling.com](#)

Menu
 Home
 Editorial
 Feature
 Forum
 Literary
 City bytes

Indian election commission to assist Bhutan

24 May 2006- What was important to keep in mind, as Bhutan prepared for its first national elections in 2008, was the use of "money power and muscle power", said the Chief Election Commissioner of India, Mr. B B Tandon, who is on an eight-day visit to the kingdom. The judicial system also needed to work fast to prevent criminal elements influencing the voting.

Box ads

Department of Revenue & Customs

CCI Tshang-Rig Your Business Solutions

TOURISM

Election commissioners of the two countries

Related Websites

Hotels In Delhi?
 Book holidays, hotels and flights and get upto 50% off. Book Now!
[www.travelguru.com/dt](#)

Budget Hotels in Delhi
 Delhi Hotels start from Rs. 750. Book Online, Instant Confirmation!
[AAATravel.com/DelhiH](#)

Top BBA School in India
 Industry Oriented Syllabi. Great

डॉ. तुषार निवृत्ती निकाळजे

Publish Research Article

International Level Multidisciplinary Research Journal

For All Subjects

Dear Sir/Mam,

We invite unpublished Research Paper,Summary of Research Project,Theses,Books and Books Review for publication,you will be pleased to know that our journals are

Associated and Indexed,India

- * Directory Of Research Journal Indexing
- * International Scientific Journal Consortium Scientific
- * OPEN J-GATE

Associated and Indexed,USA

- DOAJ
- EBSCO
- Crossref DOI
- Index Copernicus
- Publication Index
- Academic Journal Database
- Contemporary Research Index
- Academic Paper Databse
- Digital Journals Database
- Current Index to Scholarly Journals
- Elite Scientific Journal Archive
- Directory Of Academic Resources
- Scholar Journal Index
- Recent Science Index
- Scientific Resources Database

Review Of Research Journal
258/34 Raviwar Peth Solapur-
413005,Maharashtra
Contact-9595359435
E-Mail-ayisrj@yahoo.in/ayisrj2011@gmail.com